

gel01 GELD

Bij directe ruil of ruil in natura worden goederen tegen goederen geruild, bij indirecte ruil wordt geld gebruikt.

Geld is elk algemeen aanvaard ruilmiddel waarmee goederen en diensten kunnen worden gekocht.¹⁾

Alle kosten die samenhangen met een ruil zijn **transactiekosten**. Door het gebruik van geld wordt het afwickelen van transacties eenvoudiger, waardoor de transactiekosten lager worden.

Er worden twee **soorten** geld onderscheiden:

- Chartaal geld is stoffelijk geld: munten en bankbiljetten.²⁾
- Giraal geld is niet-stoffelijk geld: direct opvraagbare tegoeden bij de banken (rekening-courant tegoeden).³⁾

Geld heeft drie **functies**.

- Geld is ruilmiddel of betaalmiddel. Door het gebruik van geld wordt de ruil van goederen tegen goederen vervangen door de ruil van goederen tegen geld.
- Geld is rekeneenheid of waardemiddel. Geld wordt gebruikt om de waarde van de verschillende goederen en diensten met elkaar te vergelijken.
- Geld is oppotmiddel of spaarmiddel. Om uiteenlopende redenen kunnen mensen ervoor kiezen geld niet uit te geven maar geld op te potten of te sparen.

Geld heeft een nominale, intrinsieke en reële **waarde**.

- De nominale waarde is de op een munt of bankbiljet vermelde waarde.
- De intrinsieke waarde is de waarde van het materiaal waarvan het geld is gemaakt.
- De reële waarde is de koopkracht van het geld uitgedrukt in een hoeveelheid goederen.

¹⁾ Het woord geld stamt af van het Germaanse woord geldan, wat vergoeden betekent. Als dank voor en in hoop op voorspoedige tijden gaf men de goden daarvoor een vergoeding.

²⁾ De term chartaal geld (= wettige betaalmiddel) verwijst naar het oud-Nederlandse woord charter of charta voor privilege of wet.

³⁾ De term giraal geld verwijst naar het Italiaanse woord girare, d.w.z. het elkaar betalen in de vorm van een overmaking naar een bepaalde rekening. Giraal overmaken of gireren (betalen per giro) is een geldtransactie zonder contanten.

Interesse in de geschiedenis van het muntwezen?

Zie: www.fjreedijk.nl/ecorest/muntwezen.pdf